

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001

тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83

E-mail: callcentre@minjust.gov.ua, themis@minjust.gov.ua,

Web: <http://www.minjust.gov.ua>,

код згідно з ЄДРПОУ 00015622

Арбітражному керуючому
Льовіну А.П.

вул. Трудова, 2 А, м. Рубіжне,
Луганська обл., 93010

Щодо розгляду звернення

У Міністерстві юстиції України розглянуто Ваш лист від 14.09.2021 № 01-19/91 щодо необхідності подання арбітражним керуючим відомостей про кінцевих бенефіціарних власників (далі – КБВ) юридичної особи до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (далі – Єдиний державний реєстр) у процедурах банкрутства, зокрема, під час виконання повноважень ліквідатора у ліквідаційній процедурі, та повідомляється.

Частиною першою статті 64¹ Господарського кодексу України визначено, що підприємства, крім державних та комунальних підприємств, зобов'язані встановлювати свого КБВ (контролера), регулярно оновлювати і зберігати інформацію про нього та надавати її державному реєстратору у випадках та в обсязі, передбачених законом.

Прийнятий Верховною Радою України Закон України від 06 грудня 2019 року № 361-IX «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон № 361-IX) спрямований на захист прав та законних інтересів громадян, суспільства і держави шляхом визначення правового механізму запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та вносить зміни до низки нормативно-правових актів, зокрема до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» (далі – Закон про реєстрацію).

Дія Закону про реєстрацію поширюється на відносини, що виникають у сфері державної реєстрації юридичних осіб незалежно від організаційно-правової форми, форми власності та підпорядкування, їхньої символіки (у випадках, передбачених законом), громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, та фізичних осіб – підприємців (стаття 3 Закону про реєстрацію).

Згідно з пунктом 7 частини першої статті 1 Закону про реєстрацію Єдиний державний реєстр – це єдина державна інформаційна система, що забезпечує збирання, накопичення, обробку, захист, облік та надання інформації про юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадські формування, що не мають статусу юридичної особи.

Відповідно до частини п'ятої статті 7 Закону про реєстрацію Єдиний державний реєстр та його програмне забезпечення є об'єктом права власності держави.

Пунктом 9 частини другої статті 9 Закону про реєстрацію визначено, що в Єдиному державному реєстрі міститься інформація про КБВ юридичної особи, у тому числі КБВ її засновника, якщо засновник – юридична особа (крім політичних партій, структурних утворень політичних партій, професійних спілок, їх об'єднань, організацій профспілок, передбачених статутом профспілок та їх об'єднань, творчих спілок, місцевих

СЕД АСКОД

Міністерство юстиції України

№ 91214/100218-33-21/21.3 від 08.10.2021

Підписувач Коломієць Валерія Рудольфівна

Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000C8A130004E7C8C00

Дійсний з 07.12.2020 0:00:00 по 07.12.2022 0:00:00

осередків творчих спілок, організацій роботодавців, їх об'єднань, адвокатських об'єднань, торгово-промислових палат, об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, релігійних організацій, державних органів, органів місцевого самоврядування, їх асоціацій, державних та комунальних підприємств, установ, організацій): прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), дата народження, країна громадянства, серія та номер паспорта громадянина України або паспортного документа іноземця, місце проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності), а також повне найменування та ідентифікаційний код (для резидента) засновника юридичної особи, в якому ця особа є КБВ, характер та міра (рівень, ступінь, частка) бенефіціарного володіння (вигоди, інтересу, впливу). У разі відсутності в юридичної особи КБВ юридичної особи, у тому числі КБВ її засновника, якщо засновник - юридична особа, вноситься обґрунтована причина його відсутності.

Згідно з частиною першою статті 11 Закону про реєстрацію відомості, що містяться в Єдиному державному реєстрі, є відкритими і загальнодоступними (крім реєстраційних номерів облікових карток платників податків та паспортних даних) та у випадках, передбачених цим Законом, за їх надання стягується плата.

Слід зазначити, що ані перелік інформації, яка відображається у виписці та у витязі з Єдиного державного реєстру, ані перелік інформації, яка надається за допомогою безоплатного доступу до відомостей з Єдиного державного реєстру в електронній формі, не містить персональних даних щодо особи КБВ юридичної особи.

Також повідомляємо, що згідно з частиною третьою статті 7 Закону про реєстрацію програмне забезпечення Єдиного державного реєстру повинно забезпечувати, зокрема, захист даних згідно з законом, виконання в повному обсязі функцій адміністратора бази даних Єдиного державного реєстру (накопичення, аналіз даних, актуалізація та обробка даних, права доступу тощо).

Частиною четвертою статті 35 Закону про реєстрацію визначено, що особи, винні у внесенні до установчих документів або інших документів, що подаються для державної реєстрації, завідомо неправдивих відомостей, що підлягають внесенню до Єдиного державного реєстру, а також у неподанні або несвоєчасному поданні державному реєстратору передбаченої цим Законом інформації про КБВ юридичної особи або його відсутність, несуть відповідальність, встановлену законом.

Згідно з частиною шостою статті 166¹¹ Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУАП) неподання або несвоєчасне подання державному реєстратору передбаченої Законом про реєстрацію інформації про КБВ юридичної особи або про його відсутність, або документів для підтвердження відомостей про КБВ юридичної особи тягнуть за собою накладення штрафу на керівника юридичної особи або особу, уповноважену діяти від імені юридичної особи (виконавчого органу), від однієї тисячі до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Усі юридичні особи (за винятком визначених у пункті 9 частини другої статті 9 Закону про реєстрацію), щодо яких в Єдиному державному реєстрі мають міститися відомості про КБВ, мають подати державному реєстратору відомості про бенефіціарів.

Відповідно до пункту 58 частини першої статті 1 Закону № 361-ІХ, структура власності - документально підтверджена система взаємовідносин фізичних та юридичних осіб, трастів, інших подібних правових утворень, що дає змогу встановити всіх КБВ, у тому числі відносини контролю між ними, або відсутність КБВ.

Відповідно до пункту 30 частини першої статті 1 Закону № 361-ІХ, кінцевий бенефіціарний власник - будь-яка фізична особа, яка здійснює вирішальний вплив (контроль) на діяльність клієнта та/або фізичну особу, від імені якої проводиться фінансова операція. КБВ є: для юридичних осіб - будь-яка фізична особа, яка здійснює

вирішальний вплив на діяльність юридичної особи (в тому числі через ланцюг контролю/володіння). Ознакою здійснення прямого вирішального впливу на діяльність є безпосереднє володіння фізичною особою часткою у розмірі не менше 25 відсотків статутного (складеного) капіталу або прав голосу юридичної особи. Ознаками здійснення непрямого вирішального впливу на діяльність є принаймні володіння фізичною особою часткою у розмірі не менше 25 відсотків статутного (складеного) капіталу або прав голосу юридичної особи через пов'язаних фізичних чи юридичних осіб, трасти або інші подібні правові утворення, чи здійснення вирішального впливу шляхом реалізації права контролю, володіння, користування або розпорядження всіма активами чи їх часткою, права отримання доходів від діяльності юридичної особи, трасту або іншого подібного правового утворення, права вирішального впливу на формування складу, результати голосування органів управління, а також вчинення правочинів, які дають можливість визначати основні умови господарської діяльності юридичної особи, або діяльності трасту або іншого подібного правового утворення, приймати обов'язкові до виконання рішення, що мають вирішальний вплив на діяльність юридичної особи, трасту або іншого подібного правового утворення, незалежно від формального володіння. При цьому КБВ не може бути особа, яка має формальне право на 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі, але є комерційним агентом, номінальним власником або номінальним утримувачем, або лише посередником щодо такого права.

Частиною першою статті 2 Кодексу України з процедур банкрутства (далі - Кодекс) визначено, що провадження у справах про банкрутство регулюється цим Кодексом, Господарським процесуальним кодексом України, іншими законами України.

Згідно з абзацом першим частини першої статті 58 Кодексу, у випадках, передбачених цим Кодексом, господарський суд у судовому засіданні за участю сторін ухвалює постанову про визнання боржника банкрутом і відкриває ліквідаційну процедуру.

Відповідно до частини першої статті 59 Кодексу, з дня ухвали господарським судом постанови про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури: господарська діяльність банкрута завершується закінченням технологічного циклу з виготовлення продукції у разі можливості її продажу, крім укладення та виконання договорів, що мають на меті захист майна банкрута або забезпечення його збереження (підтримання) у належному стані, договорів оренди майна, яке тимчасово не використовується, на період до його продажу у процедурі ліквідації тощо; припиняються повноваження органів управління банкрута щодо управління банкрутом та розпорядження його майном, якщо цього не було зроблено раніше, члени виконавчого органу (керівник) банкрута звільняються з роботи у зв'язку з банкрутством підприємства, а також припиняються повноваження власника (органу, уповноваженого управляти майном) майна банкрута.

Також, відповідно до частини другої статті 59 Кодексу протягом 15 днів з дня призначення ліквідатора відповідні посадові особи банкрута зобов'язані передати бухгалтерську та іншу документацію, печатки і штампи, матеріальні та інші цінності банкрута ліквідатору. У разі ухилення від виконання зазначених обов'язків відповідні посадові особи банкрута несуть відповідальність відповідно до закону. Ліквідатор має право замовити виготовлення дублікатів печатки та штампів у разі їх втрати.

Згідно з частиною першою статті 60 Кодексу у постанові про визнання боржника банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури господарський суд призначає ліквідатора банкрута з урахуванням вимог, установлених цим Кодексом, з числа арбітражних керуючих, внесених до Єдиного реєстру арбітражних керуючих України.

Частиною першою статті 61 Кодексу визначено, що ліквідатор з дня свого призначення, серед іншого, виконує функції з управління та розпорядження майном банкрута, виконує повноваження керівника (органів управління) банкрута.

Як вже зазначалось, згідно з пунктом 9 частини другої статті 9 Закону про реєстрацію у разі відсутності в юридичної особи КБВ юридичної особи, у тому числі КБВ її засновника, якщо засновник - юридична особа, вноситься обґрунтована причина його відсутності.

Відповідно до частини двадцять другої статті 17 Закону про реєстрацію юридичні особи зобов'язані підтримувати інформацію про КБВ та структуру власності в актуальному стані, оновлювати її та повідомляти державного реєстратора про зміни протягом 30 робочих днів з дня їх виникнення, та подавати державному реєстратору документи, що підтверджують ці зміни. Якщо зміни у структурі власності та інформації про КБВ юридичної особи відсутні, юридичні особи зобов'язані повідомляти державного реєстратора про відсутність таких змін при проведенні державної реєстрації будь-яких змін до відомостей про юридичну особу, що містяться в Єдиному державному реєстрі.

Таким чином, у боржника з дня винесення судом постанови про визнання його банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури виникає особливий правовий статус, банкрут вже не здійснює діяльність з метою отримання прибутку, повноваження його органів управління щодо управління банкрутом та розпорядження його майном припиняються, а також припиняються повноваження власника (органу, уповноваженого управляти майном) майна банкрута, у зв'язку з чим, обов'язком ліквідатора є повідомлення державного реєстратора про відсутність в юридичної особи КБВ юридичної особи.

Подання відомостей про КБВ юридичної особи до Єдиного державного реєстру є обов'язком арбітражного керуючого під час виконання ним повноважень керівника боржника також в інших процедурах банкрутства.

Разом з цим зазначаємо, що листи Міністерства юстиції України мають виключно інформаційно-рекомендаційний характер та не встановлюють норм права.

**Заступниця Міністра
з питань європейської інтеграції**

Валерія КОЛОМІЄЦЬ